

УДК 340.12; 34:002

Олексій ТЕРЛЮК

доктор філософії за спеціальністю 081 “Право”
oleeksiy2807@gmail.com
ORCID: 0000-0003-4594-0517

Іван ТЕРЛЮК

Львівського національного університету ветеринарної
медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького,
доцент кафедри права,
доктор юридичних наук, доцент
i.terlyuk2406@gmail.com
ORCID: 0000-0002-0900-4388

**ФЕНОМЕН СУЧАСНОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ:
ДЕЯКІ ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА
(ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)**

<http://doi.org/10.23939/law2024.44.265>

© Терлюк О., Терлюк І., 2024

Анотація. У статті, підготовленій на стику теорії права, адміністративного права і науки державного управління, запропоновано авторський погляд на розвиток публічного управління в сучасних умовах інформаційного суспільства.

Наголошується на суперечливості публічного управління як феномену сьогодення й зростанні значимості інформаційної складової в сучасному управлінському процесі. Виявлення суперечностей, існуючих у сучасній практиці публічного управління, уможливило застосування діалектичного методу пізнання суспільно-політичних й правових явищ та процесів. Як універсальний метод наукового пізнання він складає методологічну основу підготовленої статті, основна мета якої – обґрунтувати необхідність виокремлення інформаційної функції у самостійну функцію публічного управління. Акцентується на категоріях публічного інтересу й публічності як на пріоритетних ознаках сучасного публічного управління. Публічний інтерес мотивовано як ознаку, що засвідчує дотримання суспільно значимих цілей в діяльності публічного управління. А публічність запропоновано розглядати як ознаку публічного управління, що відіграє роль запобіжника потенційного порушення публічного інтересу. Обстоюється думка, що саме публічність органів публічного управління закладає у їх діяльність механізми прозорості, а також сприяє залученню активних громадян до формування публічної політики й надання оцінки такій практиці. Підкреслено, що досягнення відкритості та суспільної прозорості в публічному управлінні назагал можливе виключно через піднесення значимості інформаційної складової в його функціонуванні. Висловлено переконання щодо пріоритетності за цих умов інформаційної функції публічного управління, яка має стати його самостійною

функцією. Розглянуто нормативно-правову базу, на яку опирається інформаційна функція публічного управління.

Ключові слова: публічне управління; інформаційне суспільство; інформаційна функція публічного управління; нормативно-правове забезпечення.

Постановка проблеми. Форма і зміст зазначеної у заголовку наукової проблеми, на наш погляд, актуалізується з огляду, принаймні, на такі міркування.

По-перше, щодо терміну “феномен”. Чи не усі словники іншомовних слів його трактують приблизно однаково – ним позначається явище або подія, які вражають, викликають зацікавленість або особливий інтерес через свою незвичайність, значущість чи особливу природу. Феноменом може бути щось, що виділяється, відзначається або визначається особливими властивостями чи контекстом. У контексті публічного управління, як нам видається, термін “феномен” вказує на важливість, унікальність або особливий вплив цього явища на суспільство, його організації та урядові структури. Звідси, публічне управління, на наш погляд, може (і має) розглядатися як феномен через свою ключову роль у визначенні напрямку та розвитку суспільства.

По-друге, щодо змісту проблеми. Сучасне публічне управління переживає значні трансформації. Вони зумовлені, передовсім, розвитком інформаційного суспільства з домінуванням інформації та знань як ключових ресурсів. Відповідно, виникає необхідність у переосмисленні традиційних моделей та методів управління, враховуючи нові виклики, а також можливості, що надаються інформаційними технологіями. Пошук нових теоретичних підходів до розв’язання цієї проблеми, на нашу думку, мав б допомогти зрозуміти, як найкраще використовувати ті нові можливості, що надаються інформаційними технологіями для розвитку публічного управління, забезпечуючи при цьому дотримання правових та етичних норм. У підсумку, сподіваємось, це сприятиме створенню ефективної, прозорої та підзвітної системи публічного управління, а відтак такої, що відповідає б потребам сучасного суспільства.

Аналіз дослідження проблеми. Феномен сучасного публічного управління в умовах інформаційного суспільства досліджується з різних теоретичних та практичних перспектив. Основними напрямками досліджень є вплив інформаційних технологій на управлінські процеси, правові виклики та можливості, інституційні реформи та соціальні аспекти. Із тих зарубіжних дослідників, хто активно досліджує вплив інформаційних технологій на публічне управління “класичними” вважаємо праці соціологів: іспанця Мануеля Кастельса (“The Information Age: Economy, Society and Culture”, 1996) та англійця Ентоні Гідденса (“The Third Way: The Renewal of Social Democracy”, 1998). З українських дослідників проблеми сутності публічного управління, зокрема в умовах інформаційного суспільства, у той чи інший спосіб порушували Р. Мельник, Б. Мельниченко, О. Босак, А. Береза, Н. Обушна та ін. Зазначеної проблеми почасти торкався один з авторів цієї статті [Див.: 1]. Проте переконані, що у цій проблематиці ще залишається чималий інтелектуальний ресурс.

Мета статті – привернути увагу до сучасного публічного управління як до суперечливого суспільного феномену; окреслити зростання значимості інформаційної складової в управлінському процесі; розкрити нормативно-правову базу інформаційної функції публічного управління; обґрунтувати необхідність виокремлення інформаційної функції у самостійну функцію публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Публічне управління як поняття неоднозначно трактовано у науковій думці. З одного боку, його зміст обумовлений усією складністю й багатогранністю однойменного суспільного явища, що охоплює передовсім організаційну структуру державного управління, систему органів державної влади та місцевого самоврядування й управління в окремих сферах суспільного розвитку. А з іншого, варто мати на увазі, що публічне управління відображає

владний характер повноважень його суб'єктів, які стають такими тільки тоді, якщо переслідують суспільно значимі цілі соціально-економічного або політичного характеру. Звідси можемо погодитися з думкою декількох авторів однієї публікації про те, що об'єктивно публічне управління – це насправді суспільне управління, оскільки воно здійснюється через надання влади суспільству. Молоді дослідники роблять закономірний висновок, що саме тому чи не найбільш ефективним засобом здійснення публічного управління слід вважати децентралізацію. І “чим більше управління стає децентралізованим – тим більше воно є публічним” [2, с. 47].

Явище публічного управління у науковій думці доволі добре розроблене. Різним його аспектам – сутності та змісту, функціям і суб'єктам, сферам поширення та їх правового забезпечення, формам і методам діяльності його органів тощо – присвячені численні розвідки з проблем державного управління та адміністративного права авторства не одного покоління науковців [Див., напр.: 3, с. 47 або 4, с. 105–107]. Проте навіть за побіжного аналізу доробку переважної більшості з них впадає в око тенденція до певної гіперболізації у понятті “публічне управління” компоненти “управління”.

Так, на ключових параметрах управлінської складової зазначеного у заголовку явища наголошує Р. Мельник, для якого публічне управління – це “зовнішньо орієнтована діяльність уповноважених суб'єктів, пов'язана з реалізацією політичних рішень і впровадженням у життя положень Конституції та законів України” [3, с. 98]. Подібно, як діяльність владних органів (державних і муніципальних) у політико-адміністративній системі щодо надання й забезпечення конституційно-правових прав громадян, тлумачить явище публічного управління А. Береза [5, с. 289]. А запропонований О. Босак підхід до розуміння публічного управління як нормотворчої, розпорядчої, контрольної, організаційної та іншої діяльності, здійснюваної на основі встановлених норм, правил і процедур [6, с. 80–81], на нашу думку, взагалі можна було б потрактувати як ототожнення його з державним управлінням. Зрештою, характерна для наукової думки дискусія щодо відмінностей між публічним управлінням (власне, адмініструванням) і державним управлінням також не позбавлена наголосу саме на управлінській складовій [Див., напр.: 7, с. 95–99].

Адже широко дебатовані виклики, що стоять перед сучасною системою публічного управління, як-от необхідність відмови від ще досі поширеного та впливового у функціонуванні публічного управління бюрократичного патерналізму, потреби переходу до представництва територіальних громад, діяльного залучення у систему публічного управління недержавних організацій та громадянського суспільства взагалі, щонайменше вимагають змін у методах діяльності публічних інституцій, а також засобах, які вони використовують для налагодження взаємодії з громадянами. Ба, більше, погодьмося з дослідником проблематики В. Козаком, що наголосує як на гострій потребі сьогодення на формуванні нової ідеології публічного управління як діяльності, в основу якої покладається забезпечення прав і свобод громадян [8, с. 66]. Зважаючи на означені завдання нині, як нам видається, акцент у понятті “публічне управління” слід робити на іншій його компоненті – публічності.

“Велика українська енциклопедія” формулює публічність як поняття, що позначає відкритість, доступність для широкого загалу та суспільну прозорість різних видів діяльності (політики, права, мистецтва, громадської активності і т. ін.) [9].

Із запропонованого визначення, на нашу думку, самоочевидними видаються принаймні кілька взаємопов'язаних речей. *По-перше*, публічність у зазначеному вище розумінні – це явище, що насамперед відповідає інтересам суспільства. А в системі публічного управління – відображає суспільно зорієнтований напрям повноважень його суб'єктів, що становить публічний інтерес і збігається з цілями публічного управління. Останні, погоджуємося з Н. Обушною, і мають бути “спрямовані на гарантування, забезпечення, задоволення, реалізацію, охорону і захист публічних інтересів” [10, с. 53–63]. *По-друге*, досягнення відкритості та суспільної прозорості в публічному управлінні назагал можливе виключно через піднесення значимості інформаційної складової в його функціонуванні.

Зауважимо: під “публічними інтересами” зазвичай розуміють (подаємо за І. Шумляєвою – Авт.) “історично усталені та об’єктивно існуючі загальні потреби соціальної спільноти, офіційно визнані державою, шляхи та способи задоволення яких закріплені нормами права в установленому порядку” [11, с. 145]. Звісно, публічні інтереси можуть охоплювати різні сфери суспільних відносин.

Так, М. Бліхар, досліджуючи публічний інтерес в адміністративному праві, виокремлює види адміністративного регулювання публічних інтересів за критерієм забезпечення їх спрямованості відносно діяльності держави й органів виконавчої влади, захисту порядку публічного управління, прав й публічних інтересів територіальних громад і громадян; захисту особи, охорони здоров’я громадян, охорони особистих і громадянських прав і свобод, реалізації публічних інтересів в економічній, соціальній, культурній, екологічній чи іншій суспільній діяльності і т. ін. [12, с. 10–11].

Звичайно, усі вказані (і не тільки) сфери адміністративно-правового регулювання суспільства, що складають публічний інтерес, захищаються відповідними законами. Однак при цьому інформаційна складова в управлінському процесі, в даному випадку інформаційний супровід (роз’яснення) й популяризування відповідного законодавства, відіграє роль ефективних запобіжників потенційного порушення публічного інтересу.

Таке інформування є ознакою публічності. Воно закладає у діяльність органів публічного управління механізми прозорості, а також сприяє залученню активних громадян до формування публічної політики й надання оцінки такій практиці. А тому, на наш погляд, має стати однією з пріоритетних і, можливо, самостійних функцій (інформаційною – Авт.) публічного управління. Адже функціями останнього, як стверджує дослідниця проблематики Б. Мельниченко, якраз і прийнято вважати зумовлені конкретною метою та завданнями публічного управління види (напрями) діяльності його суб’єктів, спрямовані на досягнення спільних цілей [13, с. 60–61]. Додаймо на користь нашої тези думку іншого авторитетного вченого І. Бородіна. Він бачить функції публічного управління самостійними та якісно однорідними складовими діяльності суб’єктів публічного управління, що об’єднані між собою єдиною метою та особливостями реалізації [14, с. 24]. Зрештою, в дослідженнях окремих вчених прямо проглядається ідея ототожнення публічності в системі публічного управління з інформаційною функцією останнього.

До прикладу, Л. Савченко, відома дослідниця фінансово-правових відносин, трактує “публічність” у системі публічного управління як передовсім доведення інформації до зацікавлених осіб чи відповідних державних органів. Дослідниця зазначає, що в деяких передбачених законодавством випадках таке інформування є обов’язковим. А також наголошує на побажаннях щодо змісту такої інформації – вона має бути доступною для широкого кола осіб, а відтак відповідати певним вимогам – передавати лише значимі для суспільства відомості, бути лаконічною, зрозумілою й точною [15, с. 105].

Варто наголосити, що інформаційна функція публічного управління опирається на вагому нормативну базу. Оскільки право на інформацію – одне з фундаментальних людських прав, то його реалізація розглядається як необхідна умова забезпечення основ життєдіяльності людини і суспільства в цілому. Звідси право людини на інформацію має гарантії захисту, що закріплюються як чинними міжнародними актами, так і нормами вітчизняного законодавства.

Чи не першим документом на міжнародному рівні, в якому закріплювалося право людини на інформацію, стала *Загальна декларація прав людини* (ООН, 1948). У ст. 19-ій документа зазначається, що “кожна людина має право ... отримувати й поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами, незалежно від державних кордонів” [16]. Невдовзі це право фактично було продубльовано у європейській *Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод* (Рада Європи, 1950) та збагачено у документі від ООН: “Міжнародний пакт про громадянські і політичні права” (1966). Зокрема, стаття 10 *Конвенції*... закріплювала право “одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів” [17]. А в статті 19 (ч. 2) *Міжнародного пакту*..., ратифікованого ще Указом Президії ВР колишнього СРСР (й, відповідно,

УРСР – Авт.), зазначалося, що [цитуємо] “... це право включає свободу шукати, отримувати і поширювати будь-яку інформацію та ідеї, незалежно від державних кордонів, усно, письмово чи за допомогою друку або художніх форм вираження чи іншими способами на свій розсуд” [18].

Право на інформацію в Україні стало предметом нормативно-правових пошуків з метою його всебічного врегулювання фактично від початку проголошення незалежності.

Одними з перших правових актів, покликаних унормувати інформаційні відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення та захисту інформації, стали закони України Про інформацію від 2 жовтня 1992 р. та *Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні* від 16 листопада 1992 року. У першому з них (ст. 5 ч. 1) закріплюється право кожного громадянина України на інформацію. Останнє, зокрема, передбачає [цитуємо] “... можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів” [Див.: 19]. А другий закон покликаний створювати правові засади діяльності для преси (друкованих засобів масової інформації) в Україні [20].

В Україні (і не тільки) право на інформацію – у числі конституційних прав людини. Так, ст. 34 (ч. 2) *Конституції України* проголошує правом кожного [цитуємо] “... вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір”. За офіційним тлумаченням положень ст. 34 рішенням Конституційного Суду України від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012 зазначена конституційна норма загалом не поширюється на конфіденційну інформацію про особу (особисте та сімейне життя і т. ін.) без її згоди. Таке втручання як виняток допускається у тільки визначених законом випадках, виходячи з інтересів національної безпеки, економічного добробуту чи прав людини [21, с. 38].

Для правового регулювання відносин в інформаційній сфері непересічне значення має Закон України *Про доступ до публічної інформації* від 13 січня 2011 року. Переслідуючи як основну мету створення механізму реалізації права кожного на доступ до публічної інформації (ст. 2), закон містить перелік гарантій дотримання прав щодо надання публічної інформації (ст. 3), поетапний порядок доступу до неї (ст. 4-5), визначає публічну інформацію з обмеженим доступом (ст. 6), надає визначення поняттям конфіденційної (ст. 7), таємної (ст. 8) та службової (ст. 9) інформації, регламентує порядок її отримання (ст. 10), формулює порядок і строки подачі й задоволення запиту на інформацію (ст. 19–22), а також процедуру оскарження рішень та дій (або бездіяльності) розпорядників інформації (ст. 23–24) [22].

Загалом слід акцентувати, що законодавство щодо доступу до публічної інформації далеко не обмежується виключно аналізованим законом. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України “Урядовий портал” у відповідному лінку перелічує понад два десятки законів та підзаконних актів із цієї царини [Див.: 23]. А тому, очевидно, має рацію Л. Ярмол, коли акцентує на потребі кодифікації як одному з найбільш ефективних шляхів систематизації інформаційного законодавства й напрацюванні єдиного нормативно-правового документа – Інформаційного кодексу України [24, с. 248].

Додаймо: правові засоби охорони і захисту права на інформацію в Україні також відображено у низці вже існуючих кодифікованих актів – змінах до Кодексу України про адміністративні правопорушення (1984), у Кримінальному (2001) та Цивільному (2003) кодексах України, Кодексі адміністративного судочинства України (2005) та ін. До прикладу, ст. 200 “Інформація” ЦК України розглядає право на інформацію як особисте немайнове право фізичної особи, а, власне, за саму інформацію має “будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді”. Отож, у випадку завданої майнової чи моральної шкоди внаслідок таких правопорушень суб’єкту відносин у сфері інформації надається можливість (ч. 2 вказаної статті – Авт.) “вимагати усунення порушень його права та [відповідного] відшкодування...” [25].

Висновки. Публічне управління – феномен, який сьогодні поєднує багато суперечливих тенденцій. Формально це організаційна структура державного управління, система органів державної влади та місцевого самоврядування й управління в окремих сферах суспільного розвитку. А змістовно це суспільне управління, формальні органи якого стають публічними, якщо переслідують суспільно значимі цілі, що складають публічний інтерес, а, головне, якщо забезпечують дотримання прав і свобод громадян. Досягнення означеної змістової складової сучасного публічного управління можливе через утвердження публічності як властивості, орієнтованої на суспільні інтереси та відкритість для громадськості. Публічність як ознака публічного управління відіграє роль запобіжника потенційного порушення публічного інтересу, а також означає зростання значимості інформаційної складової в управлінському процесі й зумовлює виокремлення інформаційної функції в самостійну функцію публічного управління. Остання опирається на вагомий нормативну базу – право людини на інформацію має гарантії захисту, що закріплюються як чинними міжнародними актами, так і нормами вітчизняного законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Терлюк Олексій. (2024). Правове регулювання блокчейн-технології у публічному управлінні: аспекти міжнародного та українського досвіду використання. [Монографія]. Львів: Растр-7, 260 с.
2. Карпінський Б., Пфістер Д., Трачук Г. (2020). Система органів публічного адміністрування та її спрямованість на становлення й розвиток державотворчого патріотизму нації. *Молодий вчений*, № 4(80). С. 46–50.
3. Мельник Р.С. (2012). Категорія “публічне управління” у новій інтерпретації. *Право і суспільство*, № 6. С. 95–98.
4. Мельниченко Б.Б. (2018). До розуміння сутності та змісту категорії “публічне управління”. *Юридичний науковий електронний журнал*, № 5. С. 105–107.
5. Береза А.В. (2012). Реформа публічного управління: сучасні тенденції та перспективи для України. *Актуальні проблеми політики*. Вип. 46. С. 287–295.
6. Босак О. (2009). Становлення та розвиток системи публічного управління в Україні. *Реформа публічного управління в Україні: виклики, стратегії, майбутнє* : монографія. К.: К.І.С. С. 72–94.
7. Дніпров О. (2021). Кореляція категорій “державне управління” та “публічне адміністрування”. *Підприємство, господарство і право*, № 2. С. 95–99.
8. Козак В.І. (2015). Публічне управління в системі координат української державності. *Ефективність державного управління*. Вип. 44(1). С. 64–70.
9. Публічність. *Велика українська енциклопедія*: електронна версія. URL: <https://vue.gov.ua/%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C> (дата перегляду: 05.09.2024).
10. Обушна Н.І. (2015). Публічне управління як нова модель організації державного управління в Україні: теоретичний аспект. *Ефективність державного управління*. Вип. 44(1). С. 53–63.
11. Публічне управління: термінол. словник (2018). /За ред. В. Куйбіди та ін. Київ, 224 с.
12. Бліхар М.М. (2021). Публічний інтерес в адміністративному праві. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. Драгоманова*. Серія 18. Економіка і право. Вип. 36. С. 10–15.
13. Мельниченко Б.Б. (2019). Функції публічного управління: поняття та види. *Право і суспільство*. № 5. Ч. 2. С. 60–61.
14. Бородін І. Л. (2014). Функції публічного управління. *Юридичний вісник Національного авіаційного університету*. № 3 (32). 24 с.
15. Савченко Л. А. (2016). Проблеми правового закріплення принципів фінансового контролю : монографія. К., 105 с.
16. Всеобщая декларация прав человека. Принята на третьей сессии Генеральной Ассамблеи ООН резолюцией 217А(III) от 10 декабря 1948 г. *Інформаційно-правова система ЛІГА-ЗАКОН*. URL: https://ips.ligazakon.net/document/mu48001d?an=287&ed=1948_12_10 (дата перегляду: 25.09.2023).
17. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (Дата звернення: 25.09.2023).

18. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (Міжнародний пакт ратифіковано Указом ПВР Української РСР № 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73 р.). *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text (дата перегляду: 25.09.2023).
19. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII у редакції від 13 січня 2011 р. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата перегляду: 11.07.2022).
20. Про друковані засоби масової інформації (преси) в Україні : Закон України від 16 лист. 1992 р. № 2782-XII у ред. від 12 червн. 2022 р. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text> (дата перегляду: 11.07.2022).
21. Конституція України: [офіц. текст станом на 1 травня 2021 р. разом із витягами з рішень Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення її статей]. К., 2021. 324 с.
22. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. *Інформаційно-правова система ЛІГА-ЗАКОН*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T112939?an=251> (дата перегляду: 13.07.2022).
23. Законодавство щодо доступу до публічної інформації. *Кабінет Міністрів України. Урядовий портал*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/dostup-do-publichnoyi-informaciyi/zakonodavstvo-shodo-dostupu-do-publichnoyi-informaciyi> (дата перегляду: 13.07.2022).
24. Ярмол Л., Тимань М. (2020). Нормативне забезпечення права на інформацію в Україні: стан та пропозиції удосконалення. *Вісник НУ “Львівська політехніка”. Серія: “Юридичні науки”*. № 3 (27). С. 248.
25. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV із змінами і доповненнями, внесеними законами України. *Інформаційно-правова система ЛІГА-ЗАКОН*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T030435?an=805> (дата перегляду: 13.06.2022).

REFERENCES

1. Terliuk Oleksii. (2024). **Pravove rehuliuвання blokchein-tehnolohii u publichnomu upravlinni: aspekty mizhnarodnoho ta ukrainskoho dosvidu vykorystannia**. [Monohrafiia]. Lviv: Rastr-7, 260 p. [In Ukrainian].
2. Karpinskyi B., Pfister D., Trachuk H. (2020). **Systema orhaniv publichnoho administruvannia ta yii spriamovanist na stanovlennia u rozvytok derzhavotvorchoho patriotyzmu natsii**. *Molodyi vchenyi*, No. 4(80). P. 46-50. [In Ukrainian].
3. Melnyk R.S. (2012). **Katehoriia “publichne upravlinnia” u novii interpretatsii**. *Pravo i suspilstvo*, No. 6. P. 95–98. [In Ukrainian].
4. Melnychenko B.B. (2018). **Do rozuminnia sutnosti ta zmistu katehorii “publichne upravlinnia”**. *Yurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*, No. 5. P. 105–107. [In Ukrainian].
5. Bereza A.V. (2012). **Reforma publichnoho upravlinnia: suchasni tendentsii ta perspektyvy dlia Ukrainy**. *Aktualni problemy polityky*. Vyp. 46. P. 287–295. [In Ukrainian].
6. Bosak O. (2009). **Stanovlennia ta rozvytok systemy publichnoho upravlinnia v Ukraini. Reforma publichnoho upravlinnia v Ukraini: vyklyky, stratehii, maibutnie** : monohrafiia. K.: K.I.S. P. 72–94. [In Ukrainian].
7. Dniprov O. (2021). **Koreliatsiia katehorii “derzhavne upravlinnia” ta “publichne administruvannia”**. *Pidpriemstvo, gospodarstvo i pravo*, No. 2. P. 95–99. [In Ukrainian].
8. Kozak V.I. (2015). **Publichne upravlinnia v systemi koordynat ukrainskoi derzhavnosti**. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*. Vyp. 44(1). P. 64–70. [In Ukrainian].
9. **Publichnist**. *Velyka ukrainska entsyklopediia: elektronna versii*. Retrieved from: <https://vue.gov.ua/%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C> (Accessed: 05.06.2024). [In Ukrainian].
10. Obushna N.I. (2015). **Publichne upravlinnia yak nova model orhanizatsii derzhavnoho upravlinnia v Ukraini: teoretychnyi aspekt**. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*. Vyp. 44(1). P. 53–63. [In Ukrainian].
11. **Publichne upravlinnia**: terminol. slovnyk (2018) / Za red. V. Kuibidy ta in. Kyiv, 224 p. [In Ukrainian].
12. Blikhar M.M. (2021). **Publichnyi interes v administratyvnomu pravi**. *Naukovyi chasopys Nats. ped. un-tu im. M. Drahomanova. Serii 18. Ekonomika i pravo*. Vyp. 36. P. 10–15. [In Ukrainian].
13. Melnychenko B.B. (2019). **Funktsii publichnoho upravlinnia: poniattia ta vydy**. *Pravo i suspilstvo*. No. 5. Ch. 2. P. 60–61. [In Ukrainian].

14. Borodin I. L. (2014). **Funktsii publichnoho upravlinnia**. Yurydychnyi visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. No. 3 (32). 24 p. [In Ukrainian].
15. Savchenko L. A. (2016). **Problemy pravovoho zakriplennia pryntsyviv finansovoho kontroliu** : monohrafiia. K., 105 p. [In Ukrainian].
16. **Vseobshchaia deklaratsiia prav cheloveka**. Pryniata na tretei sessyyi Heneralnoi Assambley OON rezoliutsiei 217A(III) ot 10 dekabria 1948 h. Informatsiino-pravova systema LIHA-ZAKON. Retrieved from: https://ips.ligazakon.net/document/mu48001d?an=287&ed=1948_12_10 (Accessed: 25.01.2023). [In Ukrainian].
17. **Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod (z protokolamy) (Ievropeiska konventsiiia z prav liudyny)**. Ofitsiinyi portal Verkhovnoi Rady Ukrainy. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (Accessed: 25.01.2023). [In Ukrainian].
18. **Mizhnarodnyi pakt pro hromadianski i politychni prava** (Mizhnarodnyi pakt ratyfikovano Ukazom PVR Ukrainy RSR No. 2148-VIII (2148-08) vid 19.10.73 r.). Ofitsiinyi portal Verkhovnoi Rady Ukrainy. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text (Accessed: 25.01.2023). [In Ukrainian].
19. **Pro informatsiiu** : Zakon Ukrainy vid 2 zhovtnia 1992 roku No 2657-XII u redaktsii vid 13 sichnia 2011 r. Ofitsiinyi portal Verkhovnoi Rady Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (Accessed: 11.07.2022). [In Ukrainian].
20. **Pro drukovani zasoby masovoi informatsii (presu) v Ukraini** : Zakon Ukrainy vid 16 lyst. 1992 r. No 2782-XII u red. vid 12 chervn. 2022 r. Ofitsiinyi portal Verkhovnoi Rady Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text> (Accessed: 11.07.2022). [In Ukrainian].
21. **Konstytutsiia Ukrainy**: [ofitsiinyi tekst stanom na 1 travnia 2021 r. razom iz vytyahamy z rishen Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy shchodo ofitsiinoho tlumachennia yii statei]. K., 2021. 324 p. [In Ukrainian].
22. **Pro dostup do publichnoi informatsii** : Zakon Ukrainy vid 13 sichnia 2011 roku No. 2939-VI. Informatsiino-pravova systema LIHA-ZAKON. Retrieved from: <https://ips.ligazakon.net/document/T112939?an=251> (Accessed: 13.07.2022). [In Ukrainian].
23. **Zakonodavstvo shchodo dostupu do publichnoi informatsii**. Kabinet Ministriv Ukrainy. Uriadovyi portal. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/dostup-do-publichnoyi-informatsii/zakonodavstvo-shchodo-dostupu-do-publichnoyi-informatsii> (Accessed: 13.07.2022). [In Ukrainian].
24. Iarmol L., Tyman M. (2020). **Normatyvne zabezpechennia prava na informatsiiu v Ukraini: stan ta propozytsii udoskonalennia**. Visnyk NU "Lvivska politekhnika". Seriia: "Iurydychni nauky". No. 3 (27). 248 p. [In Ukrainian].
25. **Tsyvilnyi kodeks Ukrainy** vid 16 sichnia 2003 roku No 435-IV iz zminamy i dopovnenniamy, vnesenymy zakonamy Ukrainy. Informatsiino-pravova systema LIHA-ZAKON. Retrieved from: <https://ips.ligazakon.net/document/T030435?an=805> (Accessed: 13.06.2022). [In Ukrainian].

Дата надходження статті: 09.09.2024

Oleksii TERLYUK

Ph.D. in Law

oleeksiy2807@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4594-0517

Ivan TERLYUK

Associate Professor of the Department of Law

of the Lviv National University of Veterinary

of Veterinary Medicine and Biotechnology named after S.Z. Grzycki,

Doctor of Law, Associate Professor

i.terlyuk2406@gmail.com

ORCID: 0000-0002-0900-4388

**THE PHENOMENON OF MODERN PUBLIC ADMINISTRATION:
SOME THEORETICAL APPROACHES TO THE PROBLEM OF DEVELOPMENT
IN THE INFORMATION SOCIETY (LEGAL ASPECT)**

Abstract. The article, prepared at the intersection of legal theory, administrative law and public administration science, offers the author's view on the development of public administration in the modern conditions of the information society.

The author emphasizes the contradictory nature of public administration as a modern phenomenon and the growing importance of the information component in the modern management process. Identification of the contradictions existing in the modern practice of public administration made it possible to apply the dialectical method of cognition of socio-political and legal phenomena and processes. As a universal method of scientific cognition, it forms the methodological basis of the article, the main purpose of which is to substantiate the need to separate the information function into an independent function of public administration. The author emphasizes the categories of public interest and publicity as the priority features of modern public administration. The public interest is motivated as a feature which certifies compliance with socially significant goals in the activities of public administration. And the author proposes to consider publicity as a feature of public administration which plays the role of a preventive measure against potential violation of the public interest. It is argued that it is the publicity of public administration bodies that introduces transparency mechanisms into their activities, and also facilitates the involvement of active citizens in public policy making and assessment of such practices. It is emphasized that achieving openness and public transparency in public administration is generally possible only through increasing the importance of the information component in its functioning. The author is convinced that under these conditions the information function of public administration should be prioritized, which should become its independent function. The legal framework on which the information function of public administration is based is considered.

Keywords: public administration; information society; information function of public administration; regulatory and legal support.